

14 FN-erstatninger
Interview med forsvarsministeren

17 Cyberuddannelse
Forsvaret arbejder mere digitalt

20 Lancering af F-35
Reportage fra Texas

fagligt forsvar

Nye tider i det danske forsvar:

Danmark genopruster

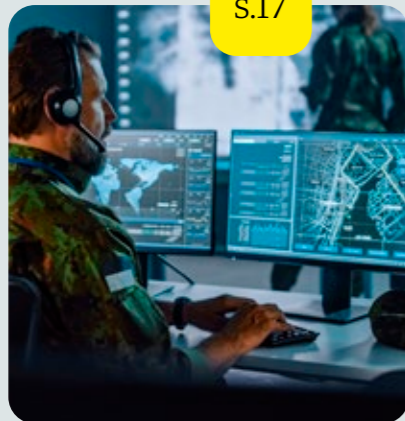
...

og det bliver dyrt

26

s.17

4 Siden sidst

8 Hvad har soldaterne lært af Covid-19-krisen?

Nye opgaver og nedlukning har vendt mange soldaters hverdag på hovedet.

14 Erstatning til danske veteraner fra FN

Danmark kæmper for erstatning til 400 danske FN-veteraner.

17 Cyberområdet fylder mere i forsvaret af Danmark

Konsekvenserne af et utilstrækkeligt cyberforsvar kan blive fatale.

s.14

s.20

s.30

20 I Texas til lanceringen af F-35

De nye F-35 kampfly får betydning for hele forsvaret – også for operationer på landjorden.

26 Danmark genopruster

Skal man lykkes, bør man skruer op for midlerne eller ned for ambitionerne.

30 Hvad fik Danmark ud af Afghanistan?

Tropperne trækker sig ud efter 20 år i af Afghanistan.

31 Kort nyt

32 Nyt fra Feltspaden

Hæren i tal

9 regimenter

udgør i øjeblikket hærens styrke

3.502 personer

aftjente i 2018 værnepligt i hæren

Cirka 180 cm.

var gennemsnitshøjden i 2018

Cirka 169 cm.

var gennemsnitshøjden i 1920

368 personer

færdiggjorde i juni 2020 deres HRU

Ud til 5.500 meter

kan det nye panserværnsmissil bekæmpe mål

Vi er ikke ligeglade med uddannelse i hæren

Når vi diskuterer uddannelse af soldaterne i hæren med de øvrige parter inden for Forsvaret, så får vi fra tid til anden at vide, at hærens soldater slet ikke gider alt det uddannelse – at de hellere bare vil i gang med arbejdet, at de vælger militæret af andre årsager. Det er også en af de diskussioner, vi har i forbindelse med arbejdet for at få indført en erhvervsrettet konstabeluddannelse – EKU'en.

Og ja, det er sikkert ikke ønsket om at uddanne sig, der er den største motivation for at vælge en karriere i Forsvaret – det handler nok mere om at gøre en forskel for andre mennesker, om fællesskab og om at kæmpe for retfærdighed, frihed og for Danmark. Men det betyder ikke, at vi som soldater i hæren er ligeglade med vores karriere – at vi ikke også ønsker anerkendelse af vores færdigheder og papir på vores kompetencer.

Man bliver ikke "bare" soldat – der er utrolig meget på spil og utroligt meget at lære. Vi er stolte af vores kompetencer, og vi fortjener papir på dem. Papiret er en anerkendelse, men også en adgang til videreuddannelse og forhåbentligt til bedre generelle vilkår i Forsvaret. I HKKF ser vi indførelsen af en erhvervsrettet uddannelse for konstabler som et vigtigt skridt mod bedre vilkår og nye kontraktformer.

Forsvaret skal tage ansvar og følge med tiden. Der er brug for en uddannelse, der er skruet sammen på en måde, der giver soldaterne plads til at få den praktiske erfaring, de skal have for at klare sig godt operativt – både hjemme på kasernen, og når de kommer under

pres som udsendte. Men den skal også give dem det nødvendige grundlag for at skifte spor i karrieren, hvis de ønsker det – og det er vigtigt, at uddannelsen kommer på papir og bliver anerkendt.

Krudt og kugler trækker højst sandsynligt mere end blyant og papir, når man som ganske ung begynder sin karriere i Forsvaret, men hvis vi skal fastholde vores soldater, skal vi kunne tilbyde dem en karriere med perspektiv. Derfor håber vi også, at I som medlemmer af HKKF vil hjælpe os med at tage kampen – og være med til at insistere på, at Forsvaret investerer i at give dem en anerkendt og kompetencegivende uddannelse. Det gør man jo allerede for de øvrige grupper i Forsvaret – for befalingsmænd og officerer.

Vi fortjener også papir på vores kompetencer.

Tom Block
Formand

Fagligt forsvar

Udgiver: Hærens Konstabel- og Korporalforening
 Forbundet: 33 93 65 22
 A-kasse og bogholderi: 86 82 61 88
 Ansvarshavende redaktør: Tom Block, formand
 Journalistisk redaktør: Tea Petersen
 Forsidefoto: Rasmus Christopher Franck / Forsvarsgalleriet
 Design og produktion: OTW A/S

Redaktionen er afsluttet: 31. maj 2021
 Næste nummer: Udkommer 1. december 2021

Meld flytning: HKKF, Borgergade 101A, 8600 Silkeborg, tlf. 86 82 61 88

Bortset fra lederen er de enkelte artikler, kommentarer mv. i bladet ikke nødvendigvis udtryk for HKKF's officielle holdninger.

Foto: Emil Hougaard

Hærens soldater har fået ny overenskomst

I midten af april stemte medlemmerne af HKKF ja til en ny overenskomst. Det er første gang siden 2013, at det er lykkedes at nå til enighed om en aftale.

Aftalen sikrer forbedringer på en række områder – blandt andet i forhold til udbetaling af tillæg, bonus og vederlag på en række områder og i forhold til uddannelsesmuligheder og kompetenceudvikling. Desuden er reallønnen sikret, og der er ryddet op i forældede retningslinjer og paragraffer, hvilket gør det nemmere at forhandle nye tiltag igennem fremadrettet.

Det er ligeledes aftalt, at man kan

genåbne forhandlingerne på en række områder løbende, og altså ikke skal vente til den næste overenskomstforhandling i 2024.

“Det betyder, at vi blandt andet får mulighed for at lave nye aftaler om erhvervsrettet uddannelse for konstabler og nye kontraktformer, der gerne skulle give vores medlemmer bedre vilkår og muligheder. Det er i hvert fald målet,” siger næstformand Kurt Brantner fra HKKF.

Læs mere om overenskomsten på www.hkkf.dk/ok21

Seksuelle krænkelse fylder mere i forsvaret

Antallet af sager hos Auditørkorpset, hvor især kvinder er blevet krænkede fysisk eller verbalt, er steget markant på tre år. Disse indbefatter alt fra ubehagelige bemærkninger til voldtægt. Det fremgik af en artikel, som Berlingske bragte 18. april. HKKF's formand, Tom Block, mener, at der er behov for et målrettet arbejde for at ændre uacceptable elementer i dele af forsvarets kultur:

“Vi kan ikke acceptere krænkelse af nogen slags i forsvaret. Hverken mobning, seksuelle krænkelse eller andre former for fysiske eller verbale overgreb. Krænkelser er ødelæggende for den vigtigste del af soldaterkulturen: Vores fællesskabsfølelse. Vi står sammen, vi støtter hinanden, vi hjælper hinanden, når det brænder på,” sagde han dengang.

Den 9. maj fremgik det af endnu en artikel i Berlingske, at heller ikke forsvarsministeriets departement kan sige sig fri fra problemer med krænkende adfærd.

Foto: Høvelte Kaserne 2010, Forsvarsgalleriet

NYE RETTIGHEDER TIL SENIORER I FORSVARET

Forsvarets parter og interessenter var i slutningen af april samlet på Høvelte Kaserne i det nordlige Sjælland, hvor Forsvarsministeriet præsenterede en ny ordning for seniorer. En ordning, der giver medarbejdere i Forsvaret en række konkrete rettigheder, der skal være med til at sikre dem bedre vilkår i slutningen af deres karriere.

Ordningen skal være med til at sikre, at medarbejderne får en ordentlig afklaring på deres job- og uddannelsesmuligheder, når de bliver ældre.

Medarbejderne har blandt andet krav på en årlig afklarende samtale om deres muligheder fra de fylder 55 år og ret til at få en konkret udviklingsplan for den sidste del af deres karriere. Og så får de bedre muligheder for at videre- og efteruddanne sig. Samtidigt forpligter ordningen Forsvaret til at finde og skabe passende stillinger til seniorerne – og til at hjælpe dem videre, hvis de i stedet ønsker et job uden for Forsvarets rammer.

HKKF fangede forsvarsminister Trine Bramsen til en snak om ordningen tilbage i april. Du kan se hendes svar på vores spørgsmål og læse mere om ordningen på www.hkkf.dk/senior

Skærbillede fra olfi.dk

Forsvarsministeriet betaler Olfi 285.000 kr. i erstatning

Efter uretmæssigt at have delt flere hundrede artikler blandt medarbejderne gennem en to-årig periode skal det store dankort nu findes frem hos forsvarsministeriet. Det stod klart, da man 23. marts indgik forlig med Dansk Journalistforbund, som på vegne af netmediet Olfi havde kørt en sag om krænkelse af ophavsretten. En sag, som chefredaktør Peter Ernstved Rasmussen betegner som principiel.

Hos Olfi, der dækker forsvarsområdet, havde man i et stykke tid mistænkt ministeriet for at dele deres artikler blandt medarbejderne i større omfang, end deres ene erhvervsabonnement berettigede dem til. Efter en kommentar på Facebook og lidt detektivarbejde stod det til sidst klart for Peter Ernstved Rasmussen, at mistanken var god nok. Dette udmønter sig nu i en erstatning på 285.000 kr.

Danmark sender endnu en gang soldater til Mali

Foto: Emil Arentoft Mosekjer

I begyndelsen af 2022 vil der endnu en gang blive udsendt danske soldater til det vestafrikanske land Mali, som det seneste årti har været plaget af oprørsbevægelser og islamiske terrorister. Det fremgik af en pressemeddelelse, som Forsvarsministeriet udsendte 8. april. Flere gange tidligere, senest i 2020, har Danmark haft soldater udsendt til landet – både som en del af den franske Operation Barkane og FN's fredsbevarende indsats Minusma.

Også denne gang vil det danske bidrag være opdelt i to: Der vil blive udsendt specialstyrker, kirurger og stabsofficerer til den fælleseuropæiske Task Force Takuba samtidig med, at der endnu en gang vil blive udsendt et Hercules-transportfly i rammen af Minusma.

Foto: Sune Wadsjær Nielsen / Forsvarsgalleriet

Syge
officerskadetter
lukker
københavnsk
sogn

Midt i april medførte et smitteudbrud af Covid-19 på Hærens Officersskole, der ligger på Frederiksberg, en større nedlukning i modsatte ende af København. Årsagen var, at en stor del af kadetterne bor i tjenesteboligerne i bydelen Nyboder, der ligger i Sankt Pauls Sogn nær Amalienborg Slot. Det betød blandt andet, at flere skoler og et gymnasium måtte hjemsende eleverne, selvom de ikke direkte var ramt af smitte. Forløbet mødte kritik fra flere sider, og blandt andet flere folketingspolitikere mente, at det udstillede en alt for firkantet model for nedlukning.

Benyt dit PlusKort, og få rabat på næsten alt – se mere på pluskort.dk

PlusFerie.

Apollo har et bredt udvalg af rejsemål, rejsetyper og hoteller for at opfylde netop dine rejseudløb.

3-5%

apollo

PlusHerretøj.

Hos Tøjeksperten finder du over 3.500 lækre styles, som helt sikkert kan friske enhver garderobe op.

4%

TØJ | eksperten

PlusDyr.

Køb billetter og årskort til Zoologisk Have København med PlusKort rabat, og oplev mere end 4.000 fantastiske dyr.

10%

ZOO

PlusBil.

Få serviceret din bil hos Euromaster, og få rabat på dæk, autoservice, fælg og autotilbehør med PlusKort rabat.

10%

EUROMASTER
Dæk & Autoservice

PlusKlodser.

Køb billetter til LEGOLAND® med PlusKort rabat, og oplev årets nyhed THE LEGO® MOVIE™ World.

Spar 139 kr.

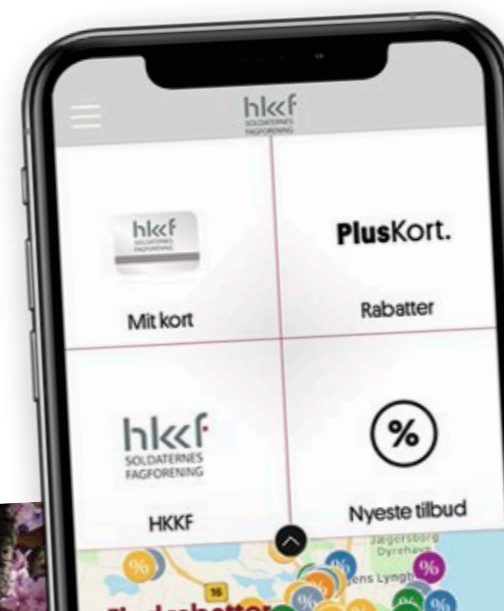
LEGOLAND
BILLUND RESORT

PlusFritid.

Hos Friluftsland finder du et kæmpe udvalg af kvalitetsbeklædning og -udstyr til friluftslivet og rejser.

9%

FRILUFTSLAND
KØBT UDSTYR - BEHØV OPBEVARE

Available on the iPhone
App Store

ANDROID APP ON
Google play

PlusKort.

Forsvarets Corona-indsats har været en sejlads på ukendte farvande

Af Emil Arenholt Mosekjær

Under pandemien har danske soldater været indsat i et væld af støttefunktioner, der sjældent fandtes en drejebog for. Ikke overraskende er der løbende opstået udfordringer, som forsvaret og de faglige organisationer har forsøgt at takle på bedste vis.

En forårsaften sidste år tonede statsminister Mette Frederiksen (S) frem på tv-skærmen på et pressemøde, som igangsatte den største omvæltning af det danske samfund siden, da tyske soldater marcherede ind over grænsen 9. april 1940.

Omvæltningen ramte også forsvaret, der i perioder har haft en stor del af soldaterne hjemsendt, samtidig med at mange fra begyndelsen har leveret støtte til samfundet. Alt sammen imponerende set i lyset af, at hæren fortsat skulle løfte opgaver som kapacitetsopbygning, uddannelse og klargøring til INTOPS.

Det fortæller Tom Block, forbundsformand for HKKF, som roser soldaternes indsats:

“I har stået ved de mange testcentre, som skød op landet over. I trådte til med kort varsel, da smitten stak af i december 2020, og man skulle bruge ekstra hænder til at pøde danskerne. I var indsat i forbindelse med den komplekse og ubehagelige mink-indsats – og sådan kunne jeg blive ved”.

“Selvom det betød perioder med spidsbelastning og kompromiser på

hjemmefronten, gik I til opgaven med krum hals. Dermed kan I bryste jer af at have ydet en formidabel indsats, som i den grad værdsættes. Vi er i hvert fald stolte af jer her i HKKF,” tilføjer han.

Når et land begiver sig ud på en så omfattende krisesejlads i ukendte farvande, er det uundgåeligt, at man vil støde på udfordringer. En af dem, som har forsøgt at hjælpe hærens konstabler igennem med hovedet oven vande, er Michael T. Jensen, der er konsulent i HKKF's faglige afdeling.

Sammen med sine kollegaer har han skulle tilpasse sig skiftende retningslinjer, tiltag og opgaver, der løbende førte til henvendelser fra medlemmer og tillidsrepræsentanter, som efterspurgte hjælp eller viden. Alene han har fået over 600 Corona-relaterede henvendelser det seneste år.

“Når jeg kigger på mængden af mails, møder og opgaver det seneste år, falder jeg næsten bagover på stolen. Det er ikke så underligt, at vi har haft nogle rigtig lange dage,” siger han.

HKKF-konsulenterne har navigeret i en suppe af faglige udfordringer, som har haft et rigt og varieret indhold. En beskeden

smagsprøve indeholder følgende:

Soldaterne skulle sikres deres retmæssige løntillæg. De sundhedsmæssige omstændigheder omkring arbejdsmiljøet skulle være på plads, særligt i forbindelse med mink-indsatsen. Og når soldaterne blev sat i karantæne forud for INTOPS, måtte det ikke ske under uacceptable forhold.

Selvom forsvaret i perioder med spidsbelastning har lov til at afvige fra reglerne om hviletid, var der også behov for at holde øje med, at de ikke fortolkede den slags lige kreativt nok.

Der er dog også ros til Forsvaret – særligt for deres Corona-retningslinjer, der løbende blev opdateret ud fra den aktuelle situation, og hvis udformning med spørgsmål og svar gjorde dem dejligt overskuelige. Desuden har samarbejdet mellem arbejdsgiver og faglige organisationer generelt fungeret godt.

“Vi har sammen stået i en utroligt svær situation, som vi hver for sig skulle finde en løsning på. Forudsætningen for at lykkes har været en god og dialogbaseret kommunikation, som jeg håber, at vi vil fortsætte på den anden side,” siger Michael T. Jensen.

Kristian Nielsen

OKS-1, MEKANIKER VED FORSVARETS VEDLIGEHOLDESESTJENESTE, AALBORG GARNISON

Hvad har I lavet under pandemien?

Ligesom de fleste andre blev vi hjemsendt i marts og gik derefter hjemme indtil starten af juni, hvor værkstedet åbnede igen. Som mekanikere arbejder vi inden for en kritisk funktion – for bilerne skal jo stadig kunne køre. Vi havde reserveredelen, så det var jo bare at gå i gang med at skruer, rydde ordrer og optimere værkstedet.

Inden var vi desuden overgået fra 3. VEDL til FVT, hvilket blandt andet betød, at vi skulle gøre klar til såkaldt ISO-certificering. Det handler om arbejdsmiljø – korrekt udsugning, værktøj, arbejds-gange og den slags.

Efter halvanden måned begyndte resten af medarbejderne så at vende tilbage. Og selvom der har været restriktioner af forskellig art, har vi siden da kunne køre bixsen på nogenlunde normal vis. Der har godt nok været lidt længere ventetid på nogle reservedele, men så har vi bare ordnet noget andet imens.

Jeg synes sgu, det er værd at lægge mærke til, at selvom vi har tilbragt knap tre måneder hjemme og har haft et par tilfælde af Corona, er vi alligevel nået i mål med de ting, vi skulle. Der er blevet gået til stålet, for vi havde tydeligvis opbygget en masse skrue-energi, som skulle ud.

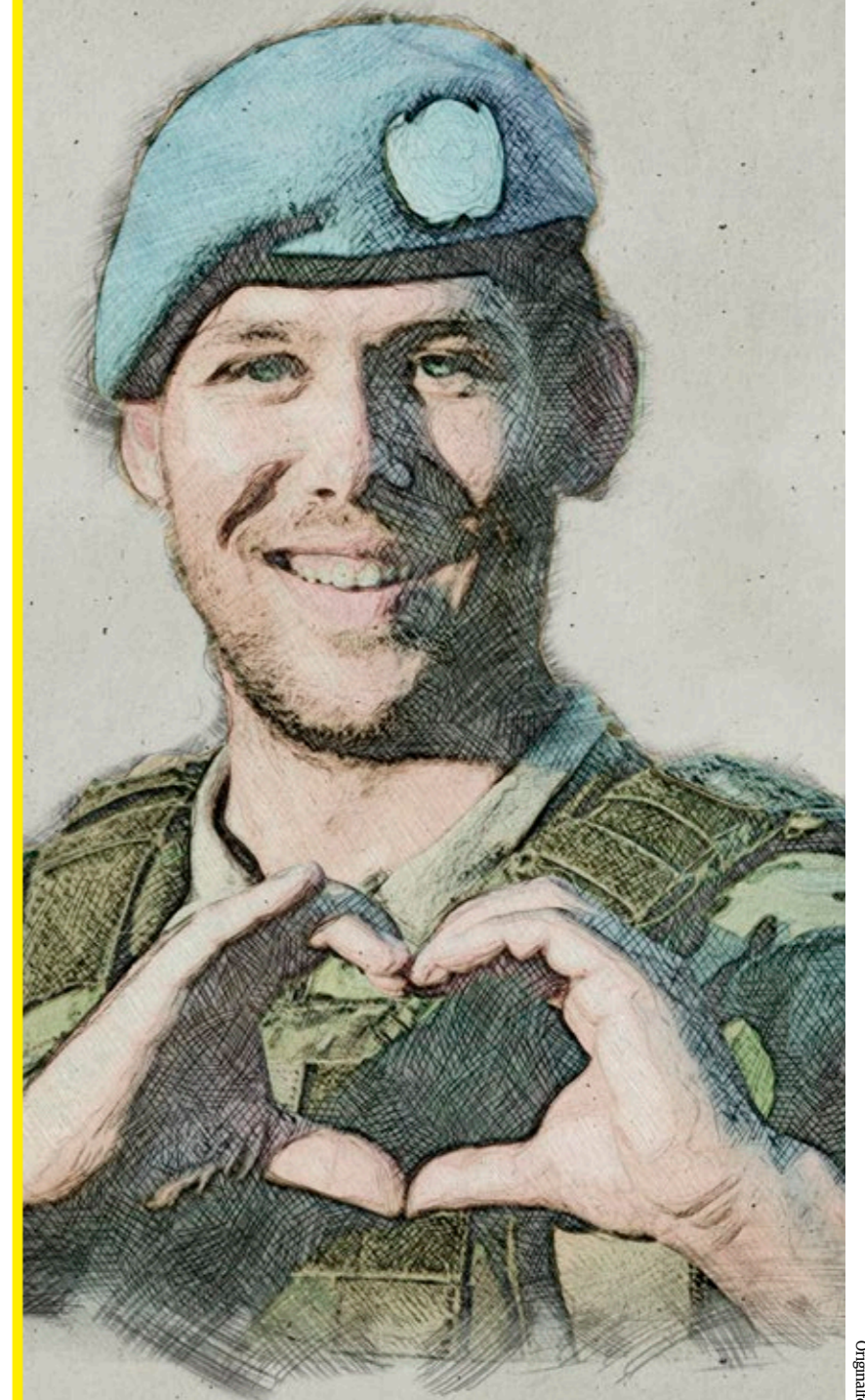
Howdan har det været?

Det har været træls, men i bund og grund har det fungeret fint. Fra start har der været nogle klare retningslinjer for, hvordan vi skulle løse vores opgaver uden at øge smitterisikoen. Her hjælper det heldigvis, at det her i forvejen er en verden af strukturer, som vi ansatte er vant til at leve efter.

Det er faktisk mest det sociale aspekt ved jobbet, som har været ramt, fordi vi ikke har kunnet grille eller lave fælles idrætsarrangementer, som vi plejer. Det påvirker selvfølgelig korpsånden. Nu åbner det heldigvis snart op igen.

Hvad har du fået ud af det som soldat?

Jeg er nok blevet mindet om værdien af at være omstillingsparat. Hele vejen igennem har jeg desuden kunne gå på arbejde og få en løn, som gør, at jeg kan forsørge min familie. Og det kommer jeg også til på den anden side af pandemien – i modsætning til folk med konkursramte virksomheder eller usikre jobs. Det er en tryghed, man ikke skal underkende værdien af. (fortsættes på side 10) →

Originalfoto: Emil Arenholt Mosekjær

Kristian Nielsen
(fortsat)

Hvilken læring tror du, at Forsvaret kan tage med fra denne her oplevelse?

Jeg synes jo godt, de kunne have haft mere fokus på det fysiske. Vi har et arbejde, som inkluderer tunge løft og underlige stillinger, som kan belaste kroppen. Retningslinjer for arbejdsmiljø er fint, men hvad enten det er i felten eller på et værksted, har man i nogle tilfælde ikke andet valg end at afvige fra dem.

Derfor har fraværet af idræt og træningsmuligheder helt klart påvirket min fysiske form, og jeg begynder at mærke mine skavanker poppe op igen, og det er det samme jeg har hørt fra andre. Det betyder blandt andet, at arbejdsstillinger, som normalt ikke var et problem, begynder at føles mere ubehagelige. Jeg kan bogstavelig talt mærke, at min krop forfalder.

Nicklas Funder

KORPORAL, IKK-KOMMANDØR
VED DEN KONGELIGE
LIVGARDE

Hvad har I lavet under pandemien?

Vi kom hjem fra Estland i juli 2020, hvor vi havde levet lidt i vores egen boble. Så kompagniet skulle lige finde ud af, hvad der var op og ned i alt det her, og derfor blev der famlet lidt i øst og vest til at starte med.

Vi kørte på med relativt normal tjeneste i efteråret, inklusive simulation med IKK'erne inden Skyper i december. Her skulle vi bo på 12-mandsstue, og det var ikke svært at forestille sig, at det ville gå galt. Ganske rigtigt udbrød der smitte på andendagen.

Omkring jul og nytår var vi ude og støtte ved testcenter, hvilket folk tog i stiv arm, selvom der blev trillet en del tommelfingre. Hjemme på kasernen kørte vi på med treturnus mellem delingerne: En uges daglig tjeneste med 1-4, felttjeneste og den slags. En uges hjemmetjeneste med idræt, o-marcher og ind mellem en tur på skydebanen. Tredje uge var afspadsring. Det var først efter påske, at alle var på arbejde igen.

Hvordan har det været?

Jeg blev udnævnt korporal sidste år, og jeg har fået mulighed for at sidde og planlægge undervisning. Hvad kan vi tænke os frem til? Godt, det gør vi. Felttjeneste for enkeltmand og den slags. Desværre er mange af lektionerne aldrig blevet til noget, hvilket er synd, når nu vi har nogle førere, som har brugt en masse tid på det. Det er desværre ofte uddannelse, som bliver ofret, og sådan var det også for Corona. Så må vi se, hvad betydning det får, hvis krigen en dag kommer.

Hvad har du fået ud af det som soldat?

Det har været træls ikke at kunne udføre sit arbejde. Særligt fordi der før jul blev kaldt stop for al IKK-kørsel, fordi forsvarret havde overskredet den årlige kilometerbegrænsning fra firmaet. Det er jo lidt op ad bakke, når ens job består i at køre IKK. Vi har nye konstabler, som efter flere måneder endnu ikke har haft mulighed for at køre. Til gengæld er der blevet lavet noget 1-4 på biler, der ikke havde behov for det, og vi har også en Oscar eller to, som er blevet rigtig gode til at lamine kort.

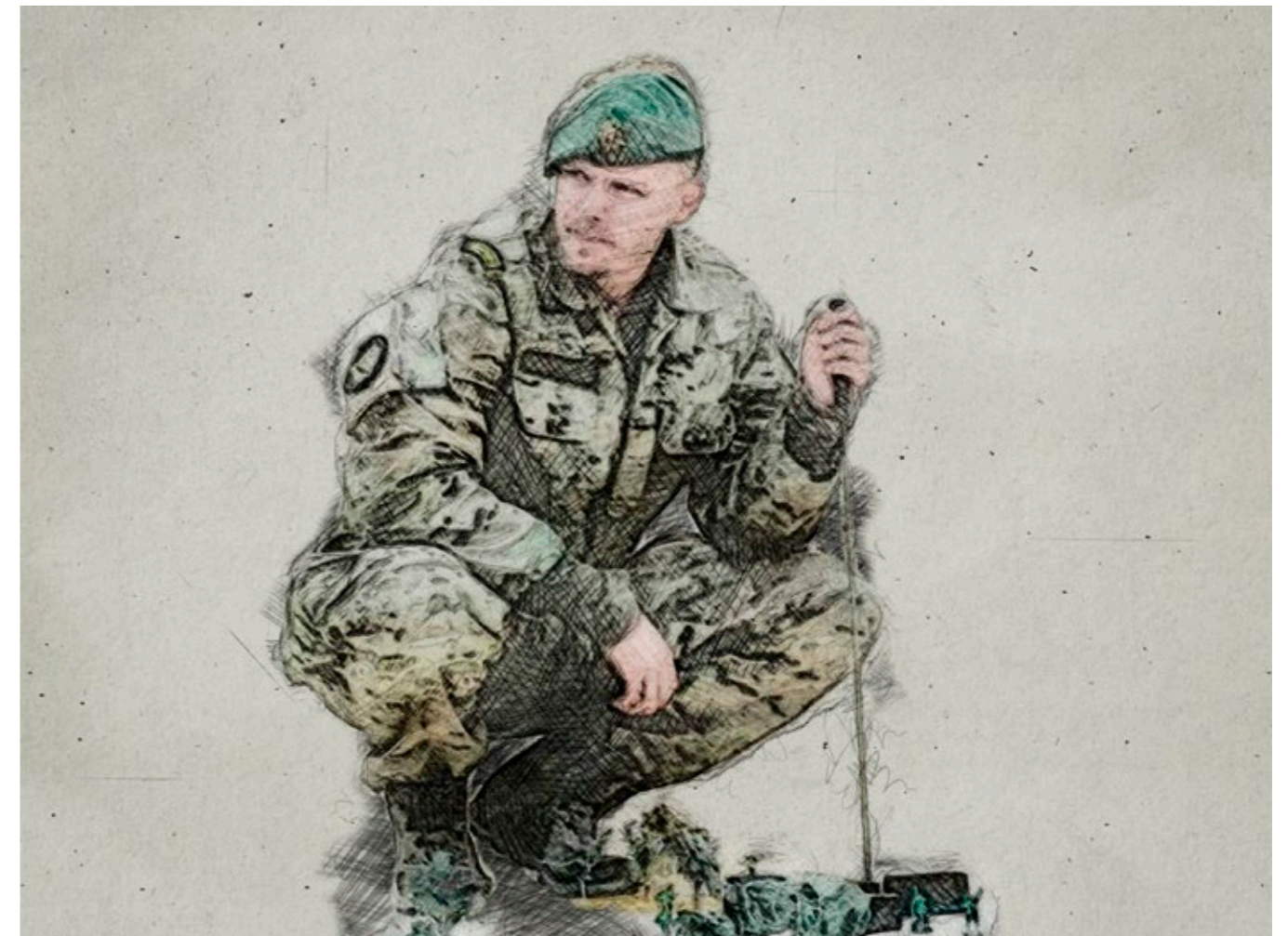
Så både mit og andres faglige niveau er helt sikkert faldet, hvilket jo er træls, da vi i Estland havde haft tid til at blive nogle nørdere til vores arbejde. Men altså, du kan jo brokke dig nok så meget, uden at pandemien går væk af den grund.

Hvilken læring tror du, at Forsvaret kan tage med fra denne her oplevelse?

Hvor meget motivation og arbejdsglæde faktisk betyder for soldaternes ønske om at blive. Man skulle ikke gå i det her særlig længe, før det blev svært at holde dampen oppe. På et tidspunkt når alle et punkt, hvor de ikke gider mere. I forvejen kunne folk jo sagtens finde på grunde til, hvorfor de ikke gad være her.

Det gælder måske især de, der havde lagt en plan for deres fremtidige tjenesteforløb, som involverede kurser og videreuddannelse. Jeg fik selv andet modul af min korporal-uddannelse forsinket fra november til marts, og hvis du havde gået med planer om at skulle på sergentskole, kan det jo i værste fald være blevet udskudt med et år eller to.

Originalfoto: Privat

Steffen Clausen

OKS-1, 2. PNIGKMP, INGENIØRREGIMENTET

Hvad har I lavet under pandemien?

Som så mange andre startede vi med at blive hjemsendt til privaten. For at holde folk i gang stod de følgende måneder især på ting som O-march, idræt og FELS-kurser, når det kunne lade sig gøre. Efter at være mødt ind igen har de fleste været på arbejde, og kompagniet har været forskånet for slemme smitteudbrud.

Ellers har kompagniet lavet lidt af hvert. Nogle af os gjorde klar til efteråret 2020, hvor vi skulle i Gefion. Der var også en risiko for, at vi skulle levere folk til Vidar-beredskabet, hvilket der skulle forberedes til. Så det har alt sammen været meget stille og roligt, men desværre ikke så militærfagligt.

Vi havde også nogle folk, som støttede CBRN-kompagniet under Operation Mink. I samme periode var vi andre som sagt indsat i Gefion nede ved grænsen, hvor vi var fra november og ind i det nye år. Jeg havde selv fornøjelsen af at stå der og hygge mig nytårsaften.

Hvordan har det været?

Kedeligt - i hvert fald noget af tiden - og kaotisk. Ofte har vi jo ikke anet, hvad der skulle ske. Til gengæld har kompagniet været gode til at give luft til det, hvis folk har ønsket at søge kurser, videreuddannelser eller følge op på nogle Q'er. Hvis det kan lade sig gøre, får man det til at ske. Ikke at det altid er muligt. Vi har én, som fik sit korporalkursus udsat to gange og nu har besluttet at søge nye græsgange.

Det understreger jo, at det kan være svært at bevare gejsten, hvis du har sat næsen op efter noget, som ikke kan lade sig gøre alligevel. Vi har også trænet op mod at skulle til Afghanistan her til august, hvilket stikket så blev trukket på for nyligt. Jeg var selv afsted på ISAF 14, og udsigten til at komme derned igen har i hvert fald været med til at motivere mig det seneste år. Men det er der ikke så meget at gøre ved, og der skal jo nok komme andre missioner.

Hvad har du fået ud af det som soldat?

Jeg sidder til dagligt i føringssektion, hvor jeg har haft en del ansvar for de logistiske forudsætninger for kompagniets virke - planlægge undervisning, lektionsplaner, bestille terræn og den slags. Derudover var jeg og to andre nede ved Danske Artilleriregiment for at undervise i Counter-IED, hvilket jeg har en del erfaring med fra Helmand. Så jeg har stadig haft mulighed for at udvikle mig fagligt, ikke mindst inden for mit instruktørvirke.

Hvilken læring tror du, at Forsvaret kan tage med fra denne her oplevelse?

Det er nok en idé at udvikle en krisepakke, som kan iværksættes, hvis noget lignende skulle ske en anden gang. Hvor der er lagt en struktureret plan for enhedernes daglige tjeneste og uddannelse, så man er i stand til at opretholde niveauet. Soldater er jo vant til at være ude og lave noget, og hvis de bare skal gå derhjemme, så begynder mange nok at overveje, om græsset måske ikke er grønnere et andet sted.

Originalfoto: Privat

Mads Rytter

KORPORAL VED RUDER 4-KOMPAGNIET, JYDSKE DRAGONREGIMENT

Hvad har I lavet under pandemien?

Da Mette Frederiksen trak stikket i marts sidste år, startede vi med at blive hjemsendt halvanden måneds tid, hvorefter vi blev bedt om at stille mandskab til de her testcentre, som begyndte at skyde op rundt om i landet. Så vi har både været i København og Maribo, hvor vi har stået og guidet folk de rigtige steder hen.

Hvordan har det været?

Det er hverken noget, der udfordrer dine soldaterfærdigheder eller giver sved på panden, men nogen skulle jo gøre det. Og som soldat arbejder du for Danmark, hvad enten det foregår i udlandet eller herhjemme. Det var sådan set hyggeligt nok, for man mødte en masse kollegaer fra hele landet. Derudover fik vi 2.000 kroner ekstra om ugen for det, hvilket heller ikke er helt uvæsentligt.

Hvad har du fået ud af det som soldat?

Altså på den ene side har det da været lækkert at kunne holde fri, for jeg har både fået sat huset lidt i stand og brugt en masse tid sammen med damen. Men som soldat er det jo ikke noget, man kan holde sig kørende på i længden. Rent fagligt har jeg heller ikke fået noget udbytte af at stå ved et testcenter.

Til gengæld kan jeg godt love dig for, at vi fik travlt, da vi kom tilbage til regimentet i august 2020 og skulle gøre klar til at gå på beredskab. Der var lige et defensivt uddannelsesmodul med vores IKK'er og en hulens masse angreb, der skulle indhentes. Oprindeligt skulle vi også have haft tre 12-mandsgrupper til Afghanistan og to hold til Kosovo. Det første bliver jo ikke til noget nu, hvor vi trækker os ud.

I november skulle vi have været på bataljonsøvelse, men lige inden udbrod der Corona i Viking-coy, som derfor ikke kom med. Det var jo lidt træls for dem, når nu vi havde gået tre kompagnier og gravet nogle lækre kampstillinger ugen

forinden. Staben nåede nærmest også kun til Oksbøl, så blev de sendt hjem igen. Så rent operativt har pandemien haft nogle konsekvenser for os.

Hvilken læring tror du, at Forsvaret kan tage med fra denne her oplevelse?

Vi har brugt rigtig meget tid på at gå derhjemme uden at være soldater. Og det er sgu lidt op ad bakke, når man skal blive klar til beredskab, INTOPS og samtidig har fået en masse nye folk ind. Så der skal helt klart findes på nogle modeller, der så vidt som muligt bevarer enhedernes kampkraft. I stedet for at sende alle hjem kunne man skiftevis have en deling fra hvert kompagni inde, som er i deres egen boble og bliver testet løbende. Derved kan de stadig gennemføre uddannelse og opretholde deres færdigheder.

Men der er jo ikke noget, der er så skidt, at det ikke er godt for et eller andet. Min kæreste har vel efterhånden set så meget til mig, at jeg kan tage på INTOPS næste gang med god samvittighed.

Originalfoto: Privat

Få mere ud af din pensionsordning

På **Sampension.dk** og i vores pensions-app kan du døgnet rundt logge på og tage et Pensionstjek. Du får hurtigt overblik over din og familiens økonomi, når du går på pension, hvis du bliver syg eller mister evnen til at arbejde. Du får også vores anbefaling, og du kan booke et møde med os, hvis du har spørgsmål.

sampension
mere værd

Trine Bramsen:

“Det er pinligt, at FN har 20 år gamle erstatningssager liggende”

Af Emil Arenholt Mosekjær

Foto: Keld Nannott

Foto: Forsvaret

→ Over 400 danske veteraner venter lige nu på at få afgjort deres sager om erstatning fra FN. Nu forsøger forsvarsministeren at presse på for at løse problemet. Først skal FN's generalforsamling dog afsætte penge til det.

I foråret udlånte forsvarsminister Trine Bramsen (S) sin tidligere stabsdirektør Pernille Reuter Eriksen til FN's hovedkvarter i New York, hvor hun skulle være med til at udvikle en veteranpolitik for organisationen.

Hun skulle også ruske op i FN's erstatningssystem, hvor 404 danske veteraner lige nu venter på at få deres sager afgjort. De er alle kommet til skade under en udsendelse med blå hjelm og har fået anerkendt skaden i det danske arbejdsskadesystem. Derfor er de berettiget til at søge om erstatning hos FN.

Det er dog kun et fåtal, som har fået tilkendt sådan en. Og mange har ventet i årevis uden så meget som at få et svar, hvilket forsvarsministeren finder meget kritisabelt:

“Det er vigtigt at huske på, at FN gør det godt på mange områder. Men lige når det kommer til veteraner, så er jeg bestemt ikke imponeret. Det er direkte pinligt, at en hæderkronet organisation med så klare værdier har ikke-afgjorte sager liggende, der i enkelte tilfælde er 20 år gamle. Det er ikke i orden, hvilket jeg også af to omgange har skrevet til FN's generalsekretær og påpeget,” siger Trine Bramsen.

Hvorfor er sagerne strandet på denne her måde, og hvornår vi vil begynde at se nogle afgørelser?

“En væsentlig årsag er, at mange af sagerne stammer fra missioner, som i dag er afsluttet, og derfor ikke længere findes på noget budget. Derfor skal generalforsamlingen sætte penge af til at løse dem, hvilket forhåbentligt sker, når problematikken fremlægges for den i sommeren 2022. Vi forventer dog, at de 27 sager fra stadigt åbne missioner vil blive afsluttet de kommende måneder.”

“Når det her problem har fået lov til at ligge uløst hen i så lang tid, så tror jeg især, det skyldes, at FN og mange af medlemslandene har en helt anden tilgang til det her område end Danmark. Ikke blot har vi nok en forventning om, at den slags sager bliver afgjort hurtigt, men vores veteraner har også været bedre til at søge om de her erstatninger. Fordi det dermed ikke har været på dagsordenen i de fleste lande, har der indtil nu ikke været noget bredt pres på FN for at få det løst.”

Fakta

For at en soldat er berettiget til en FN-erstatning, skal vedkommende have pådraget sig skader som udsendt på en FN-mission. Dernæst skal skaden være blevet anerkendt i det danske arbejdsskadesystem, hvor rigtig mange veteraner dog fortsat møder et afslag.

Burde vi ikke løse den danske arbejdsskadeproblematik, før vi giver os kast med FN-erstatningerne?

“Der foregår løbende drøftelser om forbedringer af det danske arbejdsskadesystem, hvilket især ligger på beskæftigelsesministerens bord. Og jeg ved, at han sidste år bestilte en redegørelse for problemerne på området, så vi kan få rettet op på dem.”

“Det, jeg kan gøre som forsvarsminister, er at sikre en udstrakt hånd til de 404 personer med ikke-afgjorte sager hos FN samtidig med, at jeg forsøger at forbedre vilkårene for danske veteraner generelt. Det gjorde vi blandt andet sidste år, hvor vi afsatte 50 millioner kroner til at styrke indsatsen over for de hårdest ramte.”

Hvor finder man hjælp som veteran?

Hvad har jeg krav på - og hvor kan jeg finde hjælp? Vi har forsøgt at skabe et overblik over de muligheder, veteraner og deres familier har for at søge hjælp og støtte.

Som veteran kan man i perioder have brug for støtte af meget forskellig karakter. Nogen har brug for hjælp til at komme igennem krigstraumer og andre har svært ved at skabe overblik over, hvad de har krav på i kommunerne eller i sundhedsvæsenet.

Vi har prøvet at skabe et overblik over de vigtigste steder, hvor man kan søge hjælp og støtte som veteran eller som pårørende.

Veterancentret

→ Veterancentret tilbyder mange former for støtte og kan hjælpe de fleste på vej - enten ved at hjælpe direkte eller ved at guide den enkelte gennem tilbuddene i kommunen og i sundhedsvæsenet. Derfor er Veterancentret et godt sted at henvende sig som noget af det første.

Centret hjælper både, hvis man har brug for praktisk hjælp, skal have hjælp til at håndtere en arbejdsskade eller gerne vil videre med sit arbejdsliv på en ny måde. Det hjælper også, hvis man har brug for hjælp til psykiske udfordringer på grund af traumer eller har brug for støtte eller rådgivning til de pårørende.

Centret hører under Forsvarsministeriets Personalestyrelse og har eksisteret siden 2011.

Læs mere på www.veterancentret.dk. Man kan også ringe til deres akuttelefon på 72 81 97 00.

Kommunerne

→ En tredjedel af landets kommuner har en såkaldt veterankoordinator, som har til opgave at hjælpe veteraner med at få overblik over deres rettigheder i kommunen samt over kommunens tilbud.

Det varierer meget, hvor godt koordinatoren kan hjælpe. Nogle kommuner

yder en rigtig god støtte til veteraner, hvor andre kommuner sakker bagud. Hvis din kommune ikke har en veterankoordinator, eller du har svært ved at få kontakt til koordinatoren, så prøv at ringe til Veterancentret i stedet. Så kan de hjælpe dig videre og tage fat i de rette kræfter i din kommune.

Veterancentret har udarbejdet en liste med kontaktoplysninger på kommunernes koordinatorene. Find den på centrets hjemmeside eller via www.urlen.dk/koordinator

Livlinen

→ Livlinen er HKKF's tilbud til de veteraner, der har svært ved at finde hjælp andre steder - eller som ikke føler, at de kan kommunikere ordentligt og trygt nok med Veterancentret i Forsvaret. Livlinen hjælper med mange forskellige ting - alt fra direkte støtte og sparring i en svær tid, støtte til pårørende og hjælp til at komme videre med arbejdet, hverdagen eller livet i det hele taget.

Livlinen har eksisteret siden 2007, hvor den var med til at sætte fokus på veteranernes behov for hjælp og rådgivning. Det resulterede i oprettelsen af Veterancentret. Livlinen har et indgående og personligt kendskab til livet som soldat og de traumer, det kan medføre - og det gør dem gode til at forstå og støtte veteraner.

Du kontakter Livlinen gennem Lisbeth Brixen Nielsen på e-mail: lb@hkkf.dk eller på telefon 61 22 41 43.

Sundhedsvæsenet

→ I sundhedsvæsenet har veteraner samme rettigheder som andre borgere, der har behov for hjælp til enten det fysiske eller det psykiske. Alle regioner har dog

særlige enheder, der tager sig af veteraner med PTSD, hvor man modtager hjælp til både de psykiske og de fysiske udfordringer gennem psykologbistand, fysioterapi og behandling med medicin.

Har du brug for behandling i sundhedsvæsenet, er det den alment praktiserende læge, der skal henvise dig. Veterancentret har dog også mulighed for at lave henvisninger, så dem kan man også kontakte.

Fonden Danske

Veteranhjem

→ Har man brug for et afbræk fra hverdagen - for et sted at bo i en kortere periode eller for at mødes med andre veteraner - så kan man kontakte et af landets veteranhjem.

Veteranhjemmene er et fristed for alle veteraner - både for de, der kommer hjem og gerne vil møde andre med samme baggrund, som de kan dele minder og oplevelser med, men også for de veteraner, som kommer hjem og har behov for hjælp og støtte.

Fonden Danske Veteranhjem driver fem veteranhjem i Danmark. Du finder en oversigt over dem på www.veteranhjem.dk. Du kan også kontakte fonden og hjemmene via telefon 51 21 23 24.

KFUM har også oprettet en række veteranhjem. Du finder en oversigt her: www.kfums-soldatermission.dk/soldaterhjem

Familienetværket

→ Familienetværket er drevet af frivillige, som enten selv er soldater, der har været udsendt i tjeneste, eller som er pårørende til udsendte soldater. I netværket er alle velkomne, men fokus ligger på støtte til de pårørende - både før, under og efter udsendelse af deres kære.

Her kan pårørende finde støtte og sparring - for det er ikke nemt at undvære dem, man holder af, og vide, at de befinder sig i en svær situation.

Du finder Familienetværket på www.familienetvaerket.dk, hvor der også er telefonnumre på de frivillige. Netværket har også en side på Facebook: www.facebook.com/familienetvaerket/

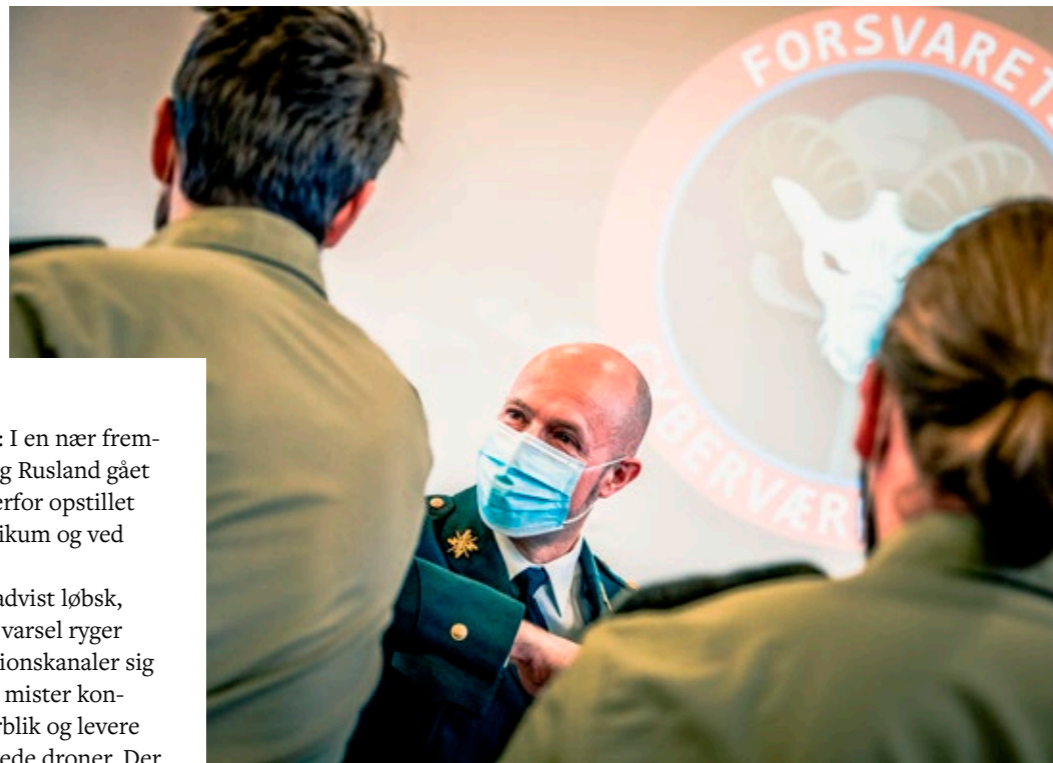
CYBER-OMRÅDET ER EN VIGTIG DEL AF FREMTIDENS FORSVAR

I takt med, at kamppladsen er blevet mere digital, bliver konsekvenserne ved et utilstrækkeligt cyberforsvar kun større. Mange års fokus på teknologisk underlegne modstandere betyder, at NATO er blevet overhalet af Rusland og Kina. Det vil Danmark rette op på.

af Emil Arenholt Mosekjær

Foto: Shutterstock

Foto: Simon Eibeck

Forestil dig følgende scenarie: I en nær fremtid er spændingerne mellem NATO og Rusland gået fra slemt til værre, og parterne har derfor opstillet store styrker over for hinanden i Baltikum og ved Kaliningrad.

Den anspændte situation løber gradvist løbsk, hvorefter der udbræder kampe. Uden varsel ryger NATO's angiveligt sikre kommunikationskanaler sig en tur, og hovedkvarterer og enheder mister kontakten til hinanden. For at skabe overblik og levere ildstøtte opsender man sine fjernstyrede droner. Der går dog ikke længe, før en usynlig hånd får dem til at styrte mod jorden som retarderede kamikazepiloter.

Ude ved fronten har enhederne heller ikke hul igennem internt, hvilket besværliggør muligheden for at koordinere forsvaret mod det uundgåelige angreb.

I øjeblikket er den vestlige alliance dermed ikke blot blind og døv, men også handlingslammet.

Pludselig kommer meldingen, alle i hovedkvarteret har frygtet: På bedste Blitzkrieg-maner har fjenden udnyttet forvirringen til at slå hul flere steder på fronten, som der nu strømmer panserkiler igennem. Hele forsvarslinjen er i fare for at blive rullet op.

NATO's øverstkommanderende mærker koldsveden på ryggen. Han kigger på computeren foran sig, der er stoppet med at lystre. På den blå skærm står der med dansende bogstaver: YURI'S REVENGE.

Danmark er stadig bagud

Ovenstående er en fantasiforestilling. Scenariet tager dog udgangspunkt i nogle reelle udfordringer, som alle lande står over for i takt med, at verden bliver digitaliseret. For militærstyrkernes afhængighed af ting som GPS, digital kommunikation og droner betyder, at man har åbnet en flanke for fjendtlige hackere.

“Et veludført cyberangreb kan lamme et lands vitale infrastruktur og forsvarevner på en måde, som førhen kun var muligt med konventionelle midler – til langt lavere omkostninger. Cyberområdet bør derfor være en hjørnesten i enhver nations forsvar,” siger Jan Lemnitzer, der har forsket i cybersikkerhed ved blandt andet Center for Militære Studier og Oxford Universitet, og i dag er tilknyttet Copenhagen Business School.

Det er længe siden, at kamppladsen begyndte at

blive digitaliseret. Alligevel mener han, at vigtigheden af et stærkt cyberforsvar først for alvor er gået op for Danmark og andre vestlige lande inden for de senere år. I lang tid har man haft travlt med at slås mod teknologisk underlegne modstandere i lande som Afghanistan og Irak.

“I modsætning til Taleban og IS, der mest brugte cyberområdet til propagandaformål, vil en potentielt fremtidig konflikt involvere modstandere som Kina og Rusland, som har nogle yderst sofistikerede kapaciteter. Det er især gået op for vesten i kølvandet på konflikten i Østukraine, som russerne med stor succes har brugt som testområde,” siger Jan Lemnitzer.

Sammenligner man Danmark med et land som Rusland, er der ifølge ham dårligt tale om en konkurrence: De er milevidt foran os.

“Deres hackere er langt mere erfarne, der er mange flere af dem, og så tillader de et kriminelt økosystem i deres cyberenheder, som vi aldrig ville acceptere herhjemme. Det giver dem en stor talentmasse af dygtige folk at trække på. Deres hackere er skruppelløse, og så længe de ikke angriber russiske firmaer og institutioner, giver staten dem mere eller mindre frie hænder,” siger Jan Lemnitzer.

Det gode spørgsmål er derfor, hvad Danmark kan gøre for at styrke sine cyberkapaciteter.

“I bund og grund handler det om at fortsætte med det, man allerede er i gang med: At opbygge en lille, men kompetent styrke af cyberspecialister, som gradvist kan løfte sikkerhedsniveauet i både Forsvaret og resten af samfundet,” siger Jan Lemnitzer og tilføjer, at området da også er blevet prioriteret stadigt højere

af det politiske system og af Forsvaret de senere år.

Som kun det andet land i verden efter USA offentliggjorde Danmark i september 2019 en officiel doktrin for cyberkrigsførelse, som man ifølge Jan Lemnitzer med god grund kan være stolt af. Knap et halvt år senere kunne Forsvaret byde velkommen til det første hold rekrutter på den nyoprettede cyberværnepligt – en ordning, der skulle køre som forsøg over de næste tre år.

Cyberværnepligt gør en forskel

En del af denne finder sted på Ryes Kaserne i Fredericia, hvor rekrutterne møder op efter fire måneders traditionel værnepligt. Det næste halve år gennemgår de en uddannelse inden for it-sikkerhed, der indeholder både teoretisk og praktisk undervisning samt et praktikforløb. På den afsluttende øvelse skal de så forsvare et dansk hovedkvarter i et fiktivt operationsområde imod angreb fra en momentstyrke af eksterne hackere – et såkaldt “red team”.

Der er plads til 32 rekrutter årligt fordelt på to hold, hvoraf det seneste netop har afsluttet uddannelsen. Det er generelt et bredt udsnit af den danske ungdom, som søger uddannelsen, fortæller SSG Thomas Behr-Rasmussen, der er kursusleder:

“Nogle har bare gået og rodet med computere derhjemme, andre kommer fra en professionel baggrund. Vi har kriger-typer, som man ville finde i skyttehullet, imens andre kunne være vandret direkte op fra kælderens med en cola i hånden”.

Fælles for dem er, at de er topmotiverede og villige til at lære.

“Fem af vores rekrutter kom til finalen i cybermesterskaberne. At de i deres sparsomme fritid er villige til at lægge så mange timer i sådan noget viser, at de virkelig brænder for det her,” siger Thomas Behr-Rasmussen og tilføjer, at rekrutterne efter uddannelsen vil have gode karrieremuligheder både inden for og uden for Forsvaret.

Blandt de fem, som nåede til cybermesterskaberne, var Rasmus Kildegaard på 19 år. Han har ikke tidligere arbejdet professionelt med it, men det er dog ikke fremmed land for ham:

“Jeg har altid været god til selv at finde løsningen på eventuelle problemer, og som de fleste andre her har jeg også brugt en god del af min ungdom på at game. Jeg har dog ikke nogen erfaring med at hacke og den slags”.

Allerede i gymnasiet havde Rasmus Kildegaard gjort sig tanker om at søge ind i Forsvaret, hvor der kan være lang ventetid på at kunne aftjene sin HBU. Da han opdagede cyberværnepligten, øjnede han muligheden for at komme til noget hurtigere, samtidig med at han kunne skabe et godt afsæt for en fremtidig it-karriere.

Foto: PHVA

Ruslands hackere er langt mere erfarne, der er mange flere af dem, og så tillader de et kriminelt økosystem i deres cyberenheder, som vi aldrig ville acceptere herhjemme.

JAN LEMNITZER, FORSKER

Hans historie minder om 20-årige Lau Harbo Kristiansens. Han søgte ind, efter at han hørte om cyberværnepligten fra en kammerat. Og efter at være blevet student sidste sommer nåede han lige en kort sommerferie før holdstart i august. De følgende 10 måneder har været hektiske, men lærerige.

“Jeg har fået en langt større forståelse for cybersikkerhed, ikke mindst for, hvor mange sårbare indgange man har både som privatperson og institution. Det var lidt en øjenåbner at opleve en lærer stå og fortælle, om alle de vilde ting han uden de store problemer kunne gøre imod os, hvis han havde været ondsindet,” siger Lau Harbo Kristiansen og tilføjer:

“Vi har dog også lært om de relativt simple ting, vi alle er i stand til at gøre for at sikre os selv. Denne viden kan vi tage med os videre, og dermed hjælper vi forhåbentligt med at løfte det generelle sikkerhedsniveau, hvad enten vi gør karriere i Forsvaret eller civil”.

Hos Rasmus Kildegaard er der heller ingen tvivl om, at det seneste år har givet ham en masse nye værktøjer til den faglige rygsæk – ikke blot når det kommer til det cybermæssige:

“Jeg startede med fire måneders normal værnepligt i hæren, hvor jeg fik hanket op i mig selv. Det var fedt at få skrællet det komfortable civile liv af sig og lære værdien af disciplin og struktur. Det er en standard, jeg håber at kunne opretholde,” siger han.

Han mener, at hemmeligheden bag at tiltrække de rigtige personer ligger i at highlighte den personlige udvikling og læring, der findes i spændingsfeltet mellem det traditionelt militære

og cybermæssige. Det er Lau Harbo Kristiansen enig med ham i:

“Vi gennemgår en super brugbar uddannelse, og i takt med, at rygten om den spredes, tror jeg kun, at flere vil søge ind på den. Også nogle af dem som måske i første omgang er tøvende over for det soldatermæssige aspekt”.

Kursusleder Thomas Behr-Rasmussen fortæller, at selvom det ikke er en hackeruddannelse, så lærer rekrutterne en del om offensive cyberkapaciteter – ud fra devisen om, at jo mere man ved om fjendens handlemuligheder, desto bedre kan man forsvare sig imod dem. En viden, der vil komme både Forsvaret og samfundet til gode.

Der er dog stadig tale om en basisuddannelse, understreger Jan Lemnitzer, selvom cyberværnepligten er et stort skridt i den rigtige retning.

“Rekrutterne tilegner sig evner, der vil være uundværlige for Forsvaret i de kommende år, men de er stadig et stykke fra at være på niveau med de russiske elitefolk. I så fald skulle man uddanne mindst 300 rekrutter og 30 superhackere årligt,” siger han.

Forsvarschef:

Med F-35 er forsvaret i den øverste division

Den 7. april fik forsvaret formelt overdraget det første af 27 F-35 kampfly. Flyet er det mest avancerede i verden og vil med sin sensorpakke forbedre overblikket på slagmarken. Vi kan deltage i operationer uden begrænsninger, siger forsvarschefen

Af Erik Holm i Ft. Worth, Texas.

Det var Hollywood værdigt, da den danske forsvarstop under røg, damp og dramatisk musik modtog det første F-35 kampfly, der i de kommende årtier vil udgøre ryggraden af NATO's luftforsvar.

Ceremonien fandt sted den 7. april i en hangar ved producenten Lockheed Martins legendariske produktionsfacilitet i Fort Worth, Texas. Det var blandt andet her, at den enorme amerikanske rustningsevne var med til at knække Nazi-Tyskland ved at sende op mod 19 B-24 Liberator bombefly ud af porten hver eneste dag. I dag er det F-35 kampfly, der bliver produceret i den godt 1,6 km lange produktionshal, der med med lidt over seks meter er den største af sin art i USA - vi er jo i Texas.

For Flyvevåbnet og Forsvaret markerede ceremonien den officielle overgang af milliardprojektet fra indkøb til uddannelse af de kommende piloter og teknikere en milepæl.

“Frem over er det menneskene, projektet vil handle om,” lød det blandt andet fra generalmajor og chef for Flyverstaben, Anders Rex, kort før tæppet faldt, og Loo1, som flyet hedder, stod badet i rampelyset.

Fra Nokia til iPhone

Både luftvåbnet og amerikanerne kalder F-35 for verdens mest avancerede kampfly. Det skyldes en række tekniske egenskaber, som flyets kantede design og materialer, der gør flyet mindre synligt på radar, samt langtrækkende våben, der gør, at man potentielt kan angribe en fjende, uden at de ved det og neutralisere fjendens luftværn, lyder det fra Anders Rex.

Onde tunger har i årevis kaldt F-35 for en tyk dame, da flyet er større og måske knap så elegant som forgængeren F-16. Flyets form skyldes, at man eksempelvis i forbindelse med en første angrebsbølge kan bære både våben og brændstof indvendigt i flykroppen og dermed markant reducere radarsignaturen - på vej ind i hvert fald. F-35 har verdens mest kraftige motor, der er mere end dobbelt så kraftig som F-16.

Men det er softwaren og sensorpakken, der gør, at F-35 for alvor adskiller sig fra forgængeren, fortæller oberstløjtnant og den første danske pilot i F-35 med →

Det er først, når vi begynder at arbejde med flyet, at mulighederne for alvor viser sig.

ANDERS REX, GENERALMAJOR

Foto: Forsvaretsallieret

flyvernavnet KIN. Flyets computere så at sige griber og sorterer input fra de mange sensorer og data-link-systemer og smelter dem sammen til ét billede. Eller som KIN udtrykker det: Det er som at gå fra en Nokia til en iPhone.

Ifølge KIN er der da heller ingen tvivl: F-35 er den rigtige løsning for Danmark – og forsvaret som helhed – og udgør en ny æra efter godt fire årtier med F-16. Med sine avancerede sensorer kan flyet hurtigt og effektivt udpege mål også for andre enheder i forsvaret, der kan bruge målene som direkte koordinatpunkt.

“Jeg tror, dette bliver rigtig stort for flåden og på sigt for hæren. Både for hæren og flåden er problemet ofte horisonten og Jordens krumning. Det er deres begrænsning. Fra luften kan vi se timer ud i fremtiden i forhold til minutter og udpege mål for dem. Vi har så stort et overblik, som måske rækker for langt til, at de taktiske tropper i hæren i første omgang kan udnytte det, men for flåden kan vi forlænge deres overblik seriøst. Især strategisk i forhold til ballistiske missiler,” siger KIN.

I USA er F-35 også tiltænkt en rolle som afløser for det legendariske A-10, bedre kendt som Warthog. Et fly, som mange NATO-soldater har et særligt forhold til efter krigen i Irak og Afghanistan.

De kommende F-35 vil i Danmark mere blive anvendt som multirolle-fly, forventer KIN, selv om de

Det er såkaldte JTACs (Joint Terminal Attack Controller) som ham her, der koordinerer luftstøtten til styrker på landjorden.

Foto: Forsvaretsallieret

sagtens kunne løse denne konkrete type opgave. F-35 er blandt andet udstyret med en 25 mm Gatling-kanon.

“Grundlæggende er F-35 et traditionelt kampfly, der kan flyve hurtigt, trække mange G og smide store bomber. Men det er sensorpakken og interfacet, der gør flyet til noget særligt,” siger KIN.

Kvantespring frem

Ifølge generalmajor Anders Rex er F-35 et kvantespring frem. Både teknologisk og operationelt vil F-35 give helt nye muligheder, selv om man så tidligt i fasen ikke har et samlet overblik over flyets kapacitet på fremtidens slagmarker.

“Det lette svar er, at F-35 vil få kæmpe stor betydning for hele forsvaret,” siger Anders Rex og fortsætter:

“Det mere seriøse svar er, at vi endnu ikke helt ved konkret hvordan. Det er først, når vi begynder at arbejde med flyet, at mulighederne for alvor viser sig,” siger Anders Rex og giver et eksempel:

“I 2009 besøgte jeg en F-18-enhed i den amerikanske flåde, der lige havde fået en opgradering af en radar til AESA (Active Electronically Scanned Array, er også på F-35, red.). De fortalte, at de hver dag fandt nye ting, de kunne bruge radaren til. Så det er svært at sige, hvad vi kommer til at kunne med flyene så tidligt i forløbet. Det er, når piloterne mødes, at magien opstår,” siger Anders Rex.

Eksempelvis har det været nævnt, at Danmark måske kan anvende flyene som afskrækkelse i Arktis. De sidste 17 af de 27 fly er da også klargjort til at blive udstyret med en faldskærm, så de kan bruge på korte og glatte landingsbaner, fortæller Anders Rex:

“Det kunne være i Norge, det kunne også være i Arktis. Der er jo ikke taget beslutning om at anvende F-35 i Arktis, men det giver en fleksibilitet,” siger flyverchefen.

Tusinder af flyvetimer

Danmark har været med i F-35-projektet siden 1997. Undervejs har der været adskillige problemer, der har forsinket processen markant, men ifølge Lockheed Martin er projekt på et langt mere modent stadium. Der er fløjet mere end 380.000 timer i over 600 kampfly. Seks lande har brugt flyet i aktive missioner som Norge, der har patruljeret i Island.

Anders Rex har været med i programmet i 16 år og hele tiden set udfordringer og problemer, som der hele tiden er blevet arbejdet hårdt på at løse.

“Når jeg taler med piloterne, ved vi, at flyet virker. Det er forståeligt, at der er udfordringer i så stort et program. Det følger vi, og vi gør, hvad vi kan for at presse på og forbedre de ting, som kan forbedres,” siger Anders Rex.

I bund og grund er det mere strategiske overvejelser, der ligger bag anskaffelsen af netop F-35. Det handler om at lægge sig tæt op ad USA, der satser stort på F-35 som afløser for F-16.

Forsvarschef Flemming Lentfer mener da også, at Danmark med F-35 købet fortsat vil være en del af eliten inden for NATO:

“Med F-35 får vi mulighed for at deltage i operationer uden begrænsninger. Hvilke operationer er selvfølgelig et politisk valg, men F-35 giver os muligheden for at være med på samme måde som med F-16, hvor vi også i de seneste 20 år har haft mulighed for at opvære i de konflikter, som har været ønsket”.

Fakta om F-35

- Længde: 15,7 m.
- Højde: 4,38 m.
- Vingefang: 10,7 m.
- Vingereale: 42,7 m².
- Brændstokkapacitet: 8,2 t.
- Våbenlast: 8,1 t.
- Motor: PW-100
- Trykkraft: 40.000 pund
- Topfart: Mach 1,6
- G-rating: 9g.
- Intern våbenlast: 25 mm GAU-22/A, to AIM-120C/D luft til luft-missiler samt to 2000 pund GBU-31 JDAM bomber.

KILDE: LOCKHEED MARTIN

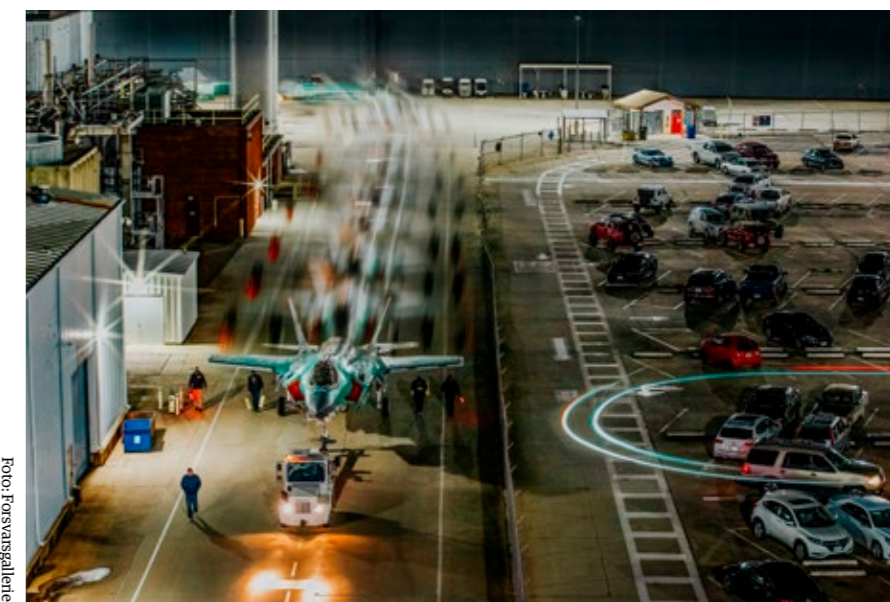

Foto: Forsvaretsallieret

Efter planen er F-35 i fuld operationel drift i 2024. De sidste kampfly lander i Danmark i 2026.

Ifølge ham har Danmark haft stor gavn af F-16-partnerskabet. Det kan nu fortsætte, da det er nogenlunde de samme lande, som anskaffer F-35 i den version, der nu er på vej til det danske flyvevåben.

“Med F-35 er vi interoperable. Vi vil arbejde med det samme materiel og tænker ens, så vi nemt kan glide ind i hinandens operationer. Det er utrolig værdifuldt for et lille land at være en del af en større familie,” siger Flemming Lentfer.

Træningen af piloterne vil ske på Luke Air Force Base i Arizona, hvor de første syv fly vil blive stationeret, mens Forsvaret gør Flyvestation Skrydstrup klar til at modtage kampflyene fra 2023. Fuld operationel drift er efter planen i 2024. De sidste kampfly lander i Danmark i 2026.

Fagligt Forsvar var inviteret til ceremonien i Fort Worth af Lockheed Martin, som dog ikke har haft indflydelse på artiklens indhold.

Ekspert:

F-35 vil øge soldaternes sikkerhed

F-35 vil øge sikkerheden for soldater i operationer på landjorden. Flyet kan engagere mål og varsle mod angreb tidligere end med nuværende systemer, lyder det fra ekspert.

Af Erik Holm

Foto: Forsvarsallieret

Med F-35 vil soldater på landjorden meget tidligt kunne blive advaret mod trusler og angreb.

Det er ikke kun Flyvevåbnet, der får gavn af F-35 kampflyene, der i de næste årtier vil udgøre NATO's flyvende knyttnæve. Ved operationer på landjorden vil de avancerede kampfly give store fordele for soldaterne.

Sådan lyder det fra Stig "GRE" Hestbech, der er pilot, kaptajn, faglærer ved Center for Luftoperationer, Forsvarsakademiet, og følger F-35 programmet tæt.

"Sammenlignet med eksempelvis F-16 vil F-35 øge tempoet i krigsførelsen markant. Soldater på landjorden vil meget tidligt kunne blive advaret mod trusler, mod angreb eller engagere mål, som vil befinde sig på større afstande end i dag. Dette er i sin spæde begyndelse, men allerede afprøvet ved test i USA," fortæller Stig Hestbech.

Snakker med artilleriet

Syv partnerlande har til dato erklæret F-35 for kampklar (IOC, initial operational capability), og de første fly har deltaget i skarpe operationer. Israelske F-35A blev i maj 2018 anvendt mod iransk-støttede mål i Syrien, og senere på året, den 27. september, deltog amerikanske F-35B-kampfly fra USS Essex som støtte til landoperationer i Afghanistan.

Allerede nu forudser man, at soldater vil kunne modtage efterretninger om fjendens bevægelser meget tidligt. Helt ned til artilleriniveau, vil F-35 kunne se, om der er aktivitet, der truer egne soldater, og advare dem, så de kan imødegå truslen. F-35 vil også kunne sende måldata direkte til eget langtrækkende artilleri eller levere full-motion-video af et givent må-område til land- eller specialstyrker eksempelvis i forbindelse med forberedelse eller under fremrykning, fortæller Stig Hestbech.

"Dette skyldes sensorer, flyets kommunikationspakke og den netværksbaserede måde, som F-35 opererer på. Du kan sende større mængder data på længere afstande. Det betyder, at fleksibiliteten i den måde, man fører krig på, bliver meget større. Du kan vælge det bedste og billigste våbensystem til at imødegå den trussel, du står over for," forklarer han.

Effekt fra dag ét

I fremtiden vil disse processer blive automatiseret yderligere med blandt andet kunstig intelligens og lignende teknologier. Hele formålet er at øge tempoet i kampen og levere effekt fra våbnene hurtigere. Soldater på jorden skal desuden forvente at blive understøttet med endnu mere teknologi, som eksempelvis 'blue force trackers' helt ned til enkeltmand, så ven kendes fra fjende, lyder hans vurdering.

"Du vil se en meget større sammenkædning af de forskellige enheder fra alle værn," siger Stig Hestbech.

Meget af taktikken og selve teknologierne er stadig under udvikling. Eksempelvis skal andre våbensystemer være kompatible med F-35 og andre femte generations platforme, noterer han. Men alene ved det, at F-35 kan se langt mere og bedre end F-16 og under alle vejrforhold, vil soldater på jorden kunne mærke forskel fra dag ét:

"Det vil øge soldaternes muligheder for tidligere at blive varslet om eventuelle angreb og dermed få bedre mulighed for imødegåelse (dækning) og dermed overlevelse, som vi ikke er i stand til i dag," siger Stig Hestbech.

De første F-35-kampfly lander i Skrydstrup i 2023. Forsvaret forventer, at F-35 vil være operationelt fra 2024.

Fri tale
30GB data
99,5/MD

Fri tale
7GB data
59,5/MD

Som medlem af HKKF kan du nu få Alka Mobil

Nu kan både du og din familie få et mobilabonnement til en superskarp pris. Med Alka Mobil får I **fri tale og 7GB data for kun 59 kr./mdr.** Har I brug for mere data, kan I også vælge **fri tale og 30GB data for 99 kr./mdr.**

Se mere på alkamobil.dk

Alka Mobils abonnementer er forudbetalt og indeholder fri tale og sms og har 30 dages opsigelse. Vælg mellem enten 7 GB dataforbrug i Danmark eller 30 GB data - inkl 9 GB EU data. Prisen forudsætter kortbetaling. Se mere på alkamobil.dk, hvor du også kan se, hvilke forbund der er omfattet. Alka Mobil er en del af Alka Fordele A/S.

alkamobil

hkkf
SOLDATERNES
FAGFORENING

Ønsker man at genopruste, skal der skrues op for midlerne eller ned for ambitionerne

Af Emil Arenholt Mosekjær

Efter 20 år med fokus på INTOPS skal forsvaret nu genopbygge sine konventionelle kapaciteter fra Den Kolde Krig, hvilket er både omfattende og dyrt. Ifølge forsvarseksperter udfordres man samtidig af en manglende sammenhæng mellem mængden af opgaver og de tilgængelige ressourcer.

Da Al Qaeda 11. september 2001 udførte det mest skelsættende terrorangreb i nyere tid, skabte det bølger i de sikkerhedspolitiske vande, som nåede langt ud over USA's grænser. Disse skyllede også ind over Danmark, som kort tid efter fulgte USA ind i det, som skulle blive 20 år med krigsindsatser i Afghanistan og Irak.

På dette tidspunkt stod det danske militær i forvejen i en brydningstid. Siden Sovjetunionens sammenbrud i 1991 var Den Kolde Krigs territorialforsvar gradvist skrumpet ind. Det skulle i stedet omdannes til en mindre styrke af professionelt personel, som kunne sendes ud i verden. Det var en udvikling, som terrorangrebene 11. september nu satte fart på. I årene, der fulgte, blev de danske soldater derfor 100-meter mestre i at bekæmpe irregulære fjender på fjerne slagmarker.

For nyligt er nye vande dog skyllet ind over Forsvaret, og derfor skal gammelkendt lærdom nu igen støves af. Denne udvikling

skyldes to ting, fortæller lektor i sikkerhedspolitik Peter Viggo Jakobsen fra Forsvarsakademiet:

“Først og fremmest har vi tabt lysten til at skulle lave mere oprørsbekæmpelse for korrupte regimer nede sydpå. Desuden er russerne igen begyndt at lave ballade. De har kampvogne, artilleri og jagerfly, hvilket kræver noget andet af vores soldater end en tur til Helmand, og derfor skal vi have genopbygget nogle af vores militære muskler,” siger han.

Med forsvarsforliget for 2018-23 besluttede man derfor at genopruste dele af de konventionelle kapaciteter, inklusive det såkaldte totalforsvar. Det sidste går vi mere i dybden med senere, men kort fortalt indebærer det en styrkelse af det nationale kriseberedskab, samt at vi igen skal kunne forsvare dansk territorium.

Samtidig skal der inden 2024 opstilles en udrykningsklar, mellemting brigade på ca. 4.000 soldater med tilhørende kampvogne, artilleri, logistik og luftværn.

Opgaverne er omfattende og koster mange penge. Peter Viggo

Jakobsen påpeger, at det i samme forlig desuden blev besluttet, at Danmark ikke blot skal fortsætte med at levere soldater til INTOPS, men skal øge sin evne til det. Noget, der ligeledes er både dyrt og tidskrævende.

“Det siger sig selv, at det er svært at løfte det hele på én gang. Især fordi soldaterne også skal bevogte jødiske synagoger, tjekke pas ved grænsen, hjælpe med at aflive mink, sendes til Baltikum og alt muligt andet. Det hænger ganske enkelt ikke sammen, særligt på det nuværende budget,” siger Peter Viggo Jakobsen.

Han fortæller, at det hele kan koges ned til følgende problem: Der er ikke nogen sammenhæng mellem mængden af opgaver, som Forsvaret bliver sat til at løse, og ressourcerne, man får til at gøre det for. Gabet mellem de to ting er kun blevet større siden forsvarsforliget i 2013.

“Her skruede politikerne ned for pengene ved at pålægge Forsvaret årlige besparelser for 1,7 milliarder kroner. Men eftersom de bestemt ikke har fået færre

Det siger sig selv, at det er svært at løfte det hele på én gang. Især fordi soldaterne også skal bevogte jødiske synagoger, tjekke pas ved grænsen, hjælpe med at aflive mink, sendes til Baltikum og alt muligt andet.

PETER VIGGO JAKOBSEN, FORSVARSAKADEMIET

Photo: Rasmus Christopher Franck

Foto: Maja Hastrup Wislesen

Foto: IDR

Foto: Rune Dyrholm

ambitioner siden, skal man ikke være raketforsker for at regne ud, at Forsvaret hverken har tid eller penge til det hele,” siger Peter Viggo Jakobsen.

Kravet til besparelserne var, at de ikke måtte ramme Forsvarets operationelle kapaciteter, hvilket i praksis er umuligt, fortæller Peter Viggo Jakobsen. Soldaterne i den skarpe ende er afhængige af systemet bag dem – fra forsynen til forsvarschef – og beskærer man dette, vil de også blive ramt.

“I forsøget på at få pengene til at passe har Forsvaret vitterligt skulle bøje hver en femøre og effektivisere ud fra de new public management-principper, vi kender fra den civile verden. Hvilket har skabt en hel masse bøvl fra top til bund i systemet,” siger Peter Viggo Jakobsen.

Ud over knasterne i forhold til opbygningen af totalforsvar og brigade har alt dette medført andre udfordringer: Ringe arbejdsforhold på landets kaserne som følge af fejlagtige udliciteringer, en udbredt utilfredshed blandt medarbejderne og problemer med at fastholde især hærens konstabler.

“Selvom der bliver tilført flere penge ved næste forlig, tvivler jeg

på, at det vil være nok til at lukke gabet. Derfor vil den nuværende situation nok fortsætte et stykke tid endnu,” siger Peter Viggo Jakobsen.

Slesvigske marcherer atter

Lad os stoppe op og se lidt på, hvad totalforsvaret er for en størrelse. Under Den Kolde Krig betød det, at man rådede over en bred kam af konventionelle kapaciteter, samt at hæren i højere grad end nu bestod af værnepligtige. De blev indkaldt til ni måneders tjeneste, hvorefter de kunne mobiliseres som reservister efter behov. Efter 1991 begyndte dette store apparat at blive afmonteret.

Ved forsvarsforliget i 2000 lukkede man flere kaserne og lagde en række regimenter sammen. Fire år senere blev hæren yderligere reduceret, værnepligten skåret ned til fire måneder, og ubådsvåbnet og luftforsvaret blev nedlagt. Genetableringen af Slesvigske Fodregiment og Danske Artilleriregiment i 2019 viser, at denne udvikling nu begynder at gå den anden vej.

Der er dog en vigtig forskel fra tidligere, fortæller Peter Viggo Jakobsen: Fjenden står ikke på spring nede i Østtyskland, og dermed er Danmark i dag ikke en

Fjenden står ikke på spring nede i Østtyskland, og dermed er Danmark i dag ikke en frontnation, men et opmarchland.

frontnation, men et opmarchland. Det betyder, at totalforsvarets hovedopgaver i stedet vil være bevogtning af national infrastruktur og såkaldt host-nation-support. Altså, at man skal modtage allierede forstærkninger, inden de sendes østpå for at slås mod russerne sammen med soldater fra den danske hær.

Det sidste betyder ifølge Peter Viggo Jakobsen, at totalforsvaret skal stå på to ben: Det ene er hjemmeværnet, som derfor skal trænes og udrustes bedre og øges til cirka 20.000 mand. Det andet er hærens reserve, der ligesom i gamle dage skal bestå af hjemsendte værnepligtige, som kan mobiliseres.

“I løbet af en fire måneders HBU når du dog ikke at lære meget mere end at skyde lige og gå i takt. Så hvis de skal kunne bruges til noget, kræver det en lang til lægsuddannelse eller efterfølgende træning ved hjemmeværnet. Uanset hvad, bliver også dette dyrt og tidskrævende”.

Mange af de knaster, som Peter Viggo Jakobsen udpeger, finder man også i en rapport om totalforsvaret, som major Torben Toftgaard Engen fra Center for Militære Studier (CMS) udgav i februar 2021.

Her skriver han blandt andet, at totalforsvarsopgaverne ikke alene forudsætter et velorganiseret militærapparat, der er trænet og udrustet til netop disse ting. Det kræver også en koordineret indsættelse af statens og samfundets samlede ressourcer, hvilket det militære og civile system ikke lænere er gearret til.

En hel brigade for det kvarte

Ligesom Peter Viggo Jakobsen peger CMS-rapporten på, at der mangler en sammenhæng mellem de politiske ambitioner og styrkens økonomiske ramme, hvilket skyldes en “tvetydig politisk prioritering”.

“Det har givet udfordringer med hensyn til implementeringen af totalforsvarsstyrken, som ved opbygningens afslutning risikerer at være underbemandet, sparsomt udrustet og desuden at mangle nødvendige militærkompetencer til løsningen af opgaverne”, som der står.

Denne vurdering deles af Peter Viggo Jakobsen, som fortæller, at opgaven med at opbygge totalforsvar ganske enkelt ryger bagerst i en meget lang kø. Årsagen hertil er simpel:

“Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at truslen for et russisk angreb på Baltikum er meget lav, og imod Danmark er den nærmest nul. Og når ingen derfor regner med, at vi vil få brug for totalforsvaret, har hverken politikerne eller Forsvaret den store lyst til at bruge spidsen af en jetjager på at genopbygge en enorm struktur, vi nedlagde for længe siden,” siger han.

Det skyldes ikke mindst, at hæren samtidig har forpligtet sig til den ligeledes dyre og omfattende opgave med at opbygge en mellem tung brigade, som officielt skal stå klar i 2024.

I februar 2021 indrømmede chefen for 1. Brigade, general Henrik Lyhne, over for netmediet Olf, at dette mål slet ikke er realistisk. Noget, der ifølge Peter Viggo Jakobsen aldrig har været tvivl om i

Hverken politikerne eller Forsvaret har den store lyst til at bruge penge på at genopbygge en enorm struktur.

PETER VIGGO JAKOBSEN, FORSVARSAKADEMIET

forsvarstoppen.

Men hvorfor har man så ikke været ærlige om dette?

“Jeg tror, at de ganske rigtigt har vurderet, at hvis man nu lover politikerne en hel brigade for det kvarte beløb, så skal resten af pengene nok følge med hen ad vejen. Ligesom med Storebæltsbroen. Og brigaden skal nok blive klar på et tidspunkt – men det bliver ikke 1. januar 2024,” siger Peter Viggo Jakobsen.

Donald Trump skældte i sin tid de europæiske lande ud for ikke at bruge penge nok på forsvaret, og NATO har kritiseret Danmark specifikt for ikke at tage opgaven med at genopbygge de konventionelle kapaciteter alvorligt. Spørgsmålet er, om det slet ikke har nogen effekt?

“Forsvaret vil sikkert få flere penge ved næste forlig, men jeg tvivler på, at der vil komme nok. Det vil ikke ændre sig, medmindre russerne pludselig gør noget dumt, som gør, at man hurtigt vil have totalforsvaret og brigaden gjort klar,” siger Peter Viggo Jakobsen.

Ærlighed og realisme

Forsvarspolitik bliver i vidt omfang besluttet i Folketinget og Forsvarsministeriet. Til spørgsmålet om, hvad hæren selv kan gøre for at lette processen, svarer Peter Viggo Jakobsen, at man på længere sigt vil kunne høste frugterne af sit nuværende arbejde:

“I takt med at vi får opbygget kapaciteterne og tilført flere folk til reserven og hjemmeværnet, vil man få mere dybde. Desuden har man fået skabt et velfungerende

produktionsapparat til INTOPS, som gør, at man lige akkurat kan løse disse forpligtelser”.

“Men hvis Danmark i morgen får besked på at stille med 500 mand til en mission et eller andet sted, som de næste mange år skal skiftes ud hver sjette måned, vil maskinen brænde sammen,” tilføjer han.

Der er dog ingen tvivl om, at to årtier med svære INTOPS-missioner har løftet hærens niveau betragteligt, når det kommer til materiel, doktrin og erfaring. Det er en stor fordel. Der er bare ét problem: Den manglende evne til at fastholde soldaterne.

“Det betyder, at mange af konstablerne med hårdt tilkæmpede erfaringer nede sydfra har forladt forsvaret før tid. Så man skal simpelthen blive bedre til at holde på folkene,” siger Peter Viggo Jakobsen og fortsætter:

“I øjeblikket er enhedscheferne tvunget til at presse deres folk unødigt. Og selvom soldater er indforstået med spidsbelastninger, vil man til sidst brænde ud, hvis den bliver permanent. Har vi virkelig lyst til, at det bare er et vilkår ved at være ansat i hæren? Hvis både kantinen og dine daglige arbejdsforhold ovenikøbet stinker, er det jo ikke så underligt, at der er problemer med at få soldaterne til at blive – også selvom de synes, det er verdens fedeste job”.

Indtil man får et budget, der matcher opgaverne, opfordrer han derfor de danske politikere til at være mere realistiske i deres ambitioner for forsvaret. Og selvom han er klar over, at Forsvarets top befinder sig i et svært krydsfelt mellem politik og militære hensyn, har han også en bøn til dem:

“Vi kan ikke forvente en militærfaglig indsigt fra det civile system. Ønsker vi mere realisme derfra, forudsætter det en ærlig forsvarsledelse, som skal blive bedre til at sige fra, når det bliver for meget. Den form for ærlighed er jo ikke altid karrierefremmende, så jeg anerkender fuldt ud, at det er en svær balancegang”.

“Hvad fik vi ud af 20 år i Afghanistan?”

Sammen med USA trækker Danmark nu sine tropper ud af Afghanistan. Fagligt Forsvar har talt med tre personer med stort kendskab til indsatsen og stillet samme spørgsmål: Hvad har Danmark fået ud af 20 års militær tilstedeværelse i Afghanistan?

Af Emil Arenholt Mosekjær

Foto: Forsvarsgalleriet

Lars R. Møller

PENSIONERET OBERST OG FORFATTER

Det snævre fokus på én missionstype med oprørsbekæmpelse har betydet, at Forsvaret mistede mange af sine bredere, konventionelle fagligheder. Til gengæld fik soldaterne rig lejlighed til at slås i Helmand, og det kunne de tydeligvis godt finde ud af. Man skal ikke forklejne værdien af at have soldater, som ved, hvad der fungerer i en ildkamp, hvor du skal slås for dit liv. Det er en erfaring, der er guld værd i uddannelsen af nye folk. Men desværre har Forsvaret hverken været gode nok til at forankre soldaternes viden teoretisk eller til at fastholde dem i systemet.

Danmarks indsats bliver i den grad værdsat i USA, og vi så et eksempel på værdien af denne goodwill i 2011, da det danske sejlskib ING blev kapret af somaliske pirater i Adenbugten. Da vi kontaktede den amerikanske ambassade og bad om hjælp, gik der under 12 timer, før USA havde stillet sine flådekapaciteter i området til vores disposition. Det havde de ikke gjort for alle og enhver.

Tom Block

FORBUNDSFORMAND FOR HKKF OG AFGHANISTAN-VE-TERAN

Når jeg ser tilbage, så har indsatsen i Afghanistan helt klart været med til at løfte niveauet for ting som udrustning og uddannelse i forsvaret. Vi lærte, hvad det vil sige at deltage i offensive kamphandlinger over en længere periode, og dermed har vi opbygget en praktisk viden om, hvordan tingene fungerer ude i den helt skarpe ende. Hærens problemer med at fastholde soldater betyder dog, at vi er ved at miste mange af disse vigtige erfaringer.

Afghanistan var en hård mission, hvor vi mistede mange gode folk. Det var med til åbne danskernes øjne for, hvad det vil sige at være en krigsførende nation, og hvilke krav det stiller til os. Det betød blandt andet, at vi endelig fik en veteranpolitik i 2010, hvilket mange af os længe havde arbejdet for.

Foto: Pressefoto fra Københavns Universitet

Mikkel Vedby Rasmussen

FORSVARSEKSPERT, KØBENHAVNS UNIVERSITET

For første gang i nyere tid har man prøvet, hvad det vil sige at føre krig, og derfor er hæren i dag noget helt andet end i 2001. Truslen fra Rusland betyder, at man frem over igen skal fokusere mere på konventionelle kapaciteter, men vi bibeholder erfaringerne fra Helmand i takt med, at delingsførere og kompagnichefer bliver oberster og generaler – hvis de da ikke forlader forsvaret inden da. I en årrække har man nemlig haft problemer med at holde på soldaterne. Sammen med det nye fokus på Rusland betyder det, at vores viden fra Afghanistan risikerer ikke at blive forankret tilstrækkeligt.

Danmark har fået meget ros for indsatsen i Afghanistan. Det er både kommet os til gode rent udenrigspolitisk og har været med til at vise det danske samfund, at vi faktisk har et kompetent forsvar med dygtige soldater.

Foto: Andreas Bro

KORT NYT

Digital satsning i HKKF

HKKF vil gerne stå stærkere i sin kommunikation med medlemmerne. Derfor optimerer foreningen sin kommunikation på de digitale platforme.

Det skal være nemmere at finde viden og informationer, og det skal være nemmere for medlemmerne at få hjælp til konkrete udfordringer. Derfor vil HKKF i løbet af 2021 få etableret en ny hjemmeside, der lever op til de krav og behov, der er til onlinekommunikationen i dag.

“Vores hjemmeside er ikke tidssvarende, og det gør det sværere for medlemmerne at finde dét, de skal bruge, og svært for os at leve op til de forventninger, der er til god onlinekommunikation,” siger formand Tom Block fra HKKF.

En ny hjemmeside skal blandt andet gøre det nemt for medlemmerne at finde oplysninger om deres rettigheder, kontaktinformation på deres tillidsrepræsentanter, information om deres karrieremuligheder og få overblik over de tilbud, HKKF har til dem.

“Hjemmesiden er senest klar ved udgangen af året, men forhåbentligt tidligere,” siger Tom Block.

Nyheder og information på e-mail

HKKF styrker desuden indsatsen online gennem nyhedsbreve til medlemmerne.

“Vi er allerede så småt i gang og har sendt de første nyhedsbreve af sted i

forbindelse med overenskomstforhandlingerne. Det er vigtigt, at vi kan kommunikere med vores medlemmer digitalt, og det er på tide, at vi optimerer vores e-mail-kommunikation,” siger Tom Block.

Idéen er, at medlemmerne på sigt kan opdatere deres kontaktinformationer på hjemmesiden og også her tilkendegive, hvilken kommunikation de ønsker at have med HKKF.

“Nogen er meget glade for fagbladet Fagligt Forsvar og andre vil hellere have nyheder på e-mail. Det er vores mål at kunne tilpasse kommunikationen lidt bedre til den enkeltes behov fremadrettet,” siger Tom Block.

Indtil videre er der kun ét nyhedsbrev fra HKKF, men planen er, at dele tingene op, så hvert medlem kan tage stilling til, hvad de vil modtage.

“Der er vigtige oplysninger, vi meget gerne vil kunne sende ud til så mange som muligt – det kunne være information om den enkeltes medlemskab, om vigtige afstemninger eller nye vilkår. Og så er der artikler og reportager fra Fagligt Forsvar, nyt om tilbud fra HKKF eller nyt fra a-kassen. Det håber vi at kunne dele op på en fornuftig måde til gavn for medlemmerne,” siger Tom Block.

HKKF arbejder løbende med forbedringerne og satser på at være i mål med den samlede digitale satsning ved udgangen af 2021.

Navne

Fællestillidsrepræsentant

HJV/Øst
Per Fox Nielsen

FSR/2.BTN
Martin Ø.F. Hansen

GHR/1.BTN
Anders K. Olesen

Tillidsrepræsentant

JDR/2.BTN
Mads Møller

FSR/2.BTN
Jens Christian Jørgensen

TRR/4.BTN
Sebastian B. Petersen

FKO/Vest
Kenneth R. Hagensten

Tillidsrepræsentant Suppleanter

JDR/2.BTN
Thomas Larsen

IGR/2.BTN
Morten G. Lang

GHR/3.BTN
Michael M. Wissing

Efter vanvittig opførelse:

AFGHANISTAN BEKLAGER UPASSEND TALE TIL FOXTROT AWARDS

Afghanistan stjal alle overskrifter, da der tidligere på måneden blev afholdt Foxtrot Awards. Nu undskylder det krigshærgede land.

Allerede da han ankom på den røde løber til Foxtrot Awards, gjorde han sig bemærket.

Han så ekstremt træt ud, imens han slæbte de tyndslidte sandaler ind i salen og nægtede at give hånd til nogen.

Alle fik en fuckfinger.

Da han gik på scenen for at modtage prisen for 'Årets taber', råbte han blandt andet:

"Jeg er et lorteland, hvad er det, jeg kan?! Israel, jeg står i telefonbogen, kom og knald mig og min elskede," brølede Afghanistan ud i KB Hallen, imens Irak stod ved siden af og så overset ud.

"Jeg er den største krigsliggende. Jeg har stiv pik. Jeg kan improvisere. Jeg har en mening med det, jeg gør. Det er ikke bare krig, det er underholdning. Jeg fortjener denne pris," sagde

Afghanistan og viste alle sine skæve tænder i et stort smil.

Det var blandt andet udtalelser som disse, der blev bemærket efterfølgende. NATO, EU, FN og mange andre har siden kritiseret Afghanistan for at tale grimt og upassende, og det har nu fået det smadrede land til at undskylde.

"Fucking sorry," skriver Afghanistan i en mail til NATO.

Efter en sagsbehandlingstid på syv uger har NATO både tilgivet og accepteret undskyldningen på vegne af det internationale samfund og Foxtrot Awards.

"Nu handler det om at se fremad," skriver NATO.

Feltspaden.dk er et satiremedie

20 TING, SOM FIK SUCCES, SELVOM AFGHANISTAN FORTJENTE DET MERE

- Tik Tok
- Street Food
- Fortnite
- At høre så høj musik i hovedtelefoner, at alle kan høre det
- Thomas Blachman
- Karaoke
- Yamaha Jog
- Volbeat
- Koffeinfri kaffe
- Vild med dans
- Pokémon GO
- Klimaforandringer
- Det sagde hun også i går-vittigheder
- Smaskelyde
- Den originale Nokia-ringetone
- Reklamer
- Hulahopringe
- Autotune
- Segway
- Smøger

Ændringer
vedr. abonnement
ring venligst
8682 6188
vvva